«Күншуақ+» жеке балабақшасы
әдіскері: Галияскарова А.С.

Қазақ тілі пәні бойынша балаларды тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
«Күншуақ+ жеке балабақшасы

Жоспардың құрылу кезеңі: <u>04.04.2025 ж</u>
<u>«Көп еңбек еткен бақыт басын иеді.»</u>

Тобы: Тақырып:	**«Тәй тәй»** ортаңғы тобы. **<u>«Ас атасы-нан»</u>**
Қазақ тілі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекетінің қысқаша барысы	**«Менің Қазақстаным» Әнұран** **Күй күмбірі: «Сары арқа»** Балаларды нан, нан өнімдерінің атауларымен таныстыру. (видеослайд, көрнекіліктер) Амандасу. Сәлеметсіздер ме, балалар! Қазақстан Республикасының Әнұраны! ***Шаттық шеңбері:*** (Балалар қимыл-қозғалыспен шаттық шеңберін жасайды). Армысың күн анамыз, Бүгін бәріміз қуанамыз. Дастарқанында әр үйдің, Болсын қасиетті нанымыз. ***Жұмбақ жасыру:*** 1.Беттескен қос табақ, 2.Ұзын мұртты сарылар, Ортасында бас тамақ. Қойынында наны бар. Қоз бен шоққаораса, Жауабы:бидай Дәмпіседітамаша. -Бұлжұмбақтыңшешуіорамаластындажасырылыптұр -Дұрыстаптындарбалалар.Осынан мен бидайды не байланыстырадыдепойлайсындар? -Себебі, нанбидайданжасалады.Бүгін «Ас атасы-нан» туралы әңгімелейміз. **Нан** ең қасиетті тағам, нанды күнде пайдаланамыз, әрқашан дастарқанымызда нан тұрады. ***<u>Ғажайып сәт.</u>*** Наубайшы келеді. -Балалар бізге қонаққа наубайшы апайкелді. Наубайшының қолында ұн,тұз,су,ашытқы болады. Наубайшы: -Сәлеметсіңдер ме ,балалар? -Балалар бүгін бейсенбі екен. Мен сендерге бауырсақ әзірлеп берейін. Балаларға бауырсақты дайындау әдісін көрсетеді. Балалар қамырымыз дайын болды.Енді сендерге дәмді бауырсақ пісіріп әкелейін. Енді осы қасиетті нанның дастарқанға қалай келетіні жайлы түсіндіріп берейін. /Слайд арқылы түсінік беріп, көрсету./ 1.Енді осы нан дастарқанға қалай келеді? Сол туралы әңгімелесейікші. Жердің жыртуы Суару Бидай себуі Бидайдың пісуі Піскен бидайды жинау Диірменге апару Ұнның диірменнен шығуы

Scanned with CamScanner

Ұнның наубайханаға келуі
Нанның пісуі
Нанды халыққа сату
Нанның дастарқанға келуі

Тыйым сөздер.(Балалар қайталайды)
1.Нанды бір қолмен үзуге болмайды.
2.Нанды теккелақтырма.
3.Нанды жергетастама.

Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға зат есім және сын есімдерді қолданып үйрету.

Сөз тіркесі деп толық мағыналы екі я бірнеше сөздің бір-біріне тұлғалық әрі мағыналық жағынан бағына байланысуын атаймыз.[1]

Мысалы: *ҚайратбалаларғаДосанменболғанәңгіменіңмән-жайынбаяндады* дегенсөйлемдегісөздермынасияқтытіркестерденқұралған:

1. *Қайратбалаларға*;
2. *балаларғаДосанмен;*
3. Досанменболған;
4. *болғанәңгіменің*;
5. *әңгіменіңмән-жайын*;
6. *мән-жайынбаяндады.*

Мұндаәрбір сөз өзін керек қылған, қажет етіп тұрған сөзбен ғана байланысқан. Сөздердің мағыналық байланысын сұрау қою арқылы табамыз.

Сергіту сәті: (Балалар қимыл-қозғалыспен жасайды)
Бидайжергеотырды,
Жасылтүскеайналды.
Бидайжелменқимылдап,
Жауынболыпжауылды

Ұлттық ойын: «Арқан тартыс»

4.***Байланыстырып сөйлеу:*** Шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.
«Нан қалай пайда болады?» ертегісі
Шығарманың мазмұны бойынша балалар алдымен мұғалім қойған сұрақтарға жауап береді, шығармадан түсінгенін ауызша ортаға салу.

Дидактикалық ойын:**«Кім не істейді?»**
Мақсаты: Нан туралы әңгімелеу, Нанның шығуы туралы білу.
Ойынның шарты:Өздері таңдап алған суреттегі мамандық иесі не істейтінің айту. Диқаншы-егін егеді,баптайды. Тракторшы-жер жыртады. Наубайшы-нан пісіреді. Диірменші-ұн тартады.
Күтілетін нәтиже: Балалар қайталайды. Балалар қимыл –қозғалыспен жасайды. Ойынды балалар тапқырлықпен орындап шығады.

Рефлексия: «Бес саусақ әдісі»

Күтілетін нәтиже: Нан өнімдерімен танысады. Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға зат есім және сын есімдерді қолданып үйренеді. Шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуды меңгереді.

Нұсқауларды орындай алады.

Scanned with CamScanner

Тобы: Тақырып:	**«Балауса»** ересек тобы. **«Ас атасы-нан»**
Қазақ тілі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекетінің қысқаша барысы	**«Менің Қазақстаным» Әнұран** **Күй күмбірі: «Сары арқа»** Балаларға «Ас атасы-нан» ұғымын түсіндіру. Нан өнімдері атауларымен таныстыру. (видеослайд, көрнекіліктер) Амандасу. Сәлеметсіздерме, балалар! ҚазақстанРеспубликасыныңӘнұраны! ***Шаттық шеңбері:*** Балалар бүгінгі оқу қызметімізді ізгі ниетпен , жылы лебізбен , жақсы тілекпен бастасақ. Жаңбыр, жаңбыр жауасың, Жанымызға дауасың. Біз ойнайтын ауланың, Тазартасың ауасын. - Балалар көңіл - күйлерің қалай? - Олай болса көңілді болғанда не істейсіңдер? - Қол шапалақтаймыз. - Ренжігенде, қабақ түйеміз.(балалар қабақтарын түйеді) - Қорыққанда, көзімізді жұмамыз(балалар көздерін жұмады) - Қуанғанда, күлеміз. - Ендеше, балалар, қазіргі көңіл - күйлеріңді алдарыңдағы смайлик арқылы көрсетіңдер. - Жарайсыңдар, барлығымыздың көңіл - күйіміз жақсы екен, олай болса оқу іс - әрекетімізді бастаймыз. - Балалар, алдарыңдағы суреттерден, тақтадағы көрнекіліктерден байқап отырған боларсыздар, бүгін не туралы айтайын деп тұрғанымызды. - Дұрыс айтасыңдар, балалар. - Міне, біздің алдымызда дастархан жаюлы тұр. Оның үстінде нандарды көріп тұрсыңдар. Енді біз осы дастарханға нан қалай келетінін мына суреттерден көретін боламыз. - Көктемде мына суреттегі тракторлар жерді жыртып, жерге мынадай бидай дәнін себеді. (балаларға бидайды көрсетеміз) - Диханшылар жаз бойы егілген дәндерді суарып, күтіп - баптайды. (дихан сөзіне түсінік беріп кетеміз) - Күз болғанда жайқалып, бидай өсіп шығады. Өсіп шыққан бидайды комбайншылар орып, машиналарға салып береді. (комбайн сөзіне тоқталып кету) - Көліктер оны элеваторға тасиды. Элеваторда бидайды жылдап сақтауға болады. (элеватор сөзіне тоқталу) - Қажет бидайды диірменге апарып, одан ұн жасап шығарады. (диірмен сөзіне тоқталу) Балаларға ұнды көрсетеміз. - Дайын болған ұннан наубайханаларда түрлі нан өнімдерін шығарады. - Міне, балалар, біздің дастарханымызға нан осындай көп еңбектің арқасында келеді екен. Тақтадағы ұннан жасалған өнімдер туралы суреттерге тоқталу. ***Дидактикалық ойын:*** «Қайсысы артық?» Ойынның шарты: Берілген суреттердің ішінен нан өнімдеріне жатпайтын тағам түрлерін шығарып тастаулары керек. Айналамен таныстыру әліппе - дәптерінен берілген тапсырманы орындау. ***Дидактикалық ойын:*** «Дұрыс орналастыр» Ойынның шарты: Ұн, бидай, нан суреттері беріледі. Сурет астындағы сөзді оқып, ретімен орналастырулары керек. ***1.Тілдің грамматикалық құрылымы: Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізу.***

Scanned with CamScanner

	Сергіту сәті: Көктемде жерді жыртамыз, Тегістейміз тырмалап. Дәндерді оған егеміз, Жайқалып егін шықсын деп. Күз болғанда орамыз, Нанға біздер тоямыз.(қимылмен көрсету) **Ұлттық ойын: «Арқан тартыс»** **Жұмбақ жасыру:** Ұзын мұртты сарылар Қойнында дәні бар. (бидай) Балаларға бидайдың суретін салғызу. ***2.Байланыстырып сөйлеу:Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес лепті сөйлемдермен жауап беруге баулу.*** Жай сөйлемнің жалаң және жайылма болуы тұрлаусыз мүшелердің қатысу-қатыспауына байланысты. Кейбір жай сөйлемдердің құрамында тұрлаусыз мүшелер болмайды.Мысалы: *Жаңбыр сіркіреп тұр.жер су. – Жаңбыр ашылды ма?* ***Дидактикалық ойын:***: «Тез ойла» **Мақсаты:** Балаларға ойын ойнау арқылы нанның қалай жасалғанын түсіндіру. **Ойынның шарты:** Мамандық түрлері аталады. Солардың ішінен тақырыпқа сай мамандық иелері аталса балалар қол шапалақтаулары керек. Мыс. Мұғалім, егінші, дәрігер, комбайншы, тракторист, наубайханашы, есепші, диханшы, т. б. Барлығымыз бірге. Нан қоқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаңдар. **Күтілетін нәтиже:** ***Тыйым сөздер*:** 1. Нанды бір қолмен үзбе. 2. Нанды, дастарханды баспа. 3. Нандытөңкеріптастама. 4. Нандыаяққабаспа. Мағыналарынтүсіндіру. ***Рефлексия: «Көңіл күй» әдісі*** ***Күтілетін нәтиже:*** «Ас атасы-нан» ұғымын түсінеді. Нан өнімдері атауларымен танысады. Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізеді.Қарым-қатынас барысында қойылған сұрақтарға лепті сөйлемдермен жауап береді.. Нұсқауларды орындай алады.

«Күншуақ+» жеке балабақшасы
әдіскері: Галияскарова А.С.

Қазақ тілі пәні бойынша балаларды тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
«Күншуақ+» жеке балабақшасы

Жоспардың құрылу кезеңі: <u>11.04.2025ж</u>
<u>«Еңбек-қуаныш, жалқаулық-айырылмас азап.»</u>

Тобы: Тақырып:	**«Балбөбек»** ортаңғы тобы. **<u>«Жәндіктермен қосмекенділер әлемі»</u>**
Қазақ тілі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекетінің қысқаша барысы	**«Менің Қазақстаным» Әнұран** **Күй күмбірі: «Ақсақ құлан»** Балаларды жәндіктердің атауларымен таныстыру. Сөздік қорларын молайту. (видеослайд, көрнекіліктер) Амандасу. Сәлеметсіздер ме, балалар! Қазақстан Республикасының Әнұраны! **Шаттық шеңбері:**(Балалар шеңбер бойына тұрып шаттық шеңберін орындайды) Армысың алтын күн! АрмысынЖер Ана! Армысыңдостарым! Міне менің қолым! ***Жұмбақ шешу*** Өзі қорқақ, Аяғы талтақ Көзітостақ Ол не балалар? (Бақа) Жұмбақ щешімін табады Бақаны көрсету. – Балалар, сендер бақа туралы не білесіздер? – Оның көзі, аяғы қандай? – Бақа қандай дыбыс шығарады? Қане осы бақадан оның басы неге жалпақ екенін, көзі неге үлкен екенін және бұты неге талтақ екенін сұрайық Бақаны көріп таң қалады Бақа туралы білетіндерін айтады Көзі үлкен, артқы аяғы ұзын және алдыңғы аяғы қысқа Бақылдайды ***Лабиринт үстел үсті дидактикалық ойын* «Бақаға жол көрсет»** Иә, балалар бақа терісі бұдырлы, мүйізді болғандықтан құрлықта тіршілік етуге бейімделген. Бақа денесі кеуіп кетпес үшін, күндіз орманда ылғалды жерлерде: жапырақ, шөптердің астында, тышқандар мен көртышқанның індерінде, құлаған ағаш пен олардың тамырының астына жасырынып жатады, қорегін түнде аулайды. Жаңбырлы күндері күндіз де белсенді тіршілік етеді. Өрмекші, құмырсқа, жұлдызқұрт, ұлумен коректенеді. Бақалар күз айында қысқы ұйқыға кетеді. Бақалар қыста ауаны өкпе арқылы емес, терісі арқылы қабылдайды. – Балалар, біз бақаны секіреді дедік. Неліктен олар секіреді?

Scanned with CamScanner

	– Бақа бізге секіріп көрсетші – . Бізбен бірге әрі қарай, басқа да бауырымен жорғалаушылармен танысқың келе ме? – Онда бізбен бірге бол. **«Жалғасын тап» ойыны** Шарты: Аталған құстардың, жануарлардың қалай қозғалатындарын жалғастарып айту. Құс-… (ұшады) Балық-… (жүзеді) Бақа-… (секіреді) Жылқы-… (жүгіреді) ***<u>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті:</u>***Қазақ тіліне тән ә,ө,қ, ү,ұ,ғ,ң,і,h дыбыстарын, осы дыбыстардың тұратын сөздерді дұрыс айту. **[Ә]**-Әтеш **[Ө]**-Өрмекші **[Қ]**-Қолтырауын **[Ұ]**-Ұя **[Ү]**-Үкі **[Ғ]**-Ғарыш **[І]**-Ілгіш **[ң]**-аң **[h]**-қаhарман ***Сергіту сәті: Музыкалық сергіту сәті «Бақа, бақа, балпақ»*** **Ұлттық ойын: «Ханталапай»** ***<u>2 Сөздік қор:</u>*** Шағын өлеңдер жаттату. ***Дидактикалық ойын***: **«Кім бірінші?»** Мақсаты: Жәндіктер мен қосмекенділер туралы білімдерін кеңейту. Түрлерін ажырату. Ойын шарты: Балалар музыка аяқталғанша алдарынада бірнеше бөлікке бөлінген қағаз қиындыларын құрастырады. Музыка аяқталған кезде ойынды аяқтайды. – Балалар ненің бейнесін құрастырдыңдар, – Бұл-кесіртке. Кесіртке жер шарының суық аймақтарынан басқа жерінің бәріне дерлік таралған. Кесірткелердің көптеген түрі жерде жүреді, ағашқа, бұтаға өрмелей алады, құмға батып кететін түрлері де бар .Денесі жалпақ, қысқа не ұзынша келеді аяғы кейбір түрінде өте жақсы жетілген. Қауіп төнгенде көбі құйрығын үзіп тастап қашады, бірақ көп кешікпей жаңадан құйрық пайда болып, бұрынғы қалпына келеді. Түрлі жәндікдермен, өрмекшілермен, құрттармен, құстардың жұмыртқасымен, түрлі өсімдіктің жұмсақ бөліктермен, жемісімен және тұқымымен қоректенеді. Бақа- лягушка, кесіртке-ящерица, инелік-стрекоза, бақа-лягушка, көбелек-бабочка,құмырсқа –муравей, өрмекші-паук, шегіртке-кузнечик, қоңыз –жук, ара –пчела. Күтілетін нәтиже: Қағаз қиындыларын құрастырады. Жәндіктер мен қосмекенділердің түрлерін ажыратады. ***Рефлексия:*** Балалардан бүгінгі оқу қызметінен алған әсерлерін, көңіл күйлерін, немен айналысқандарын, не үйренгендерін сұрау. Сұрақтар қоя отырып пысықтау. ***Күтілетін нәтиже:***Бақаны, кесіртені танып, ажырата білуі, олардың дене бөліктері туралы, табиғат үшін маңыздылығын. Кесірткені, бақаны таниды, ажыратады, олардың тіршіліктері туралы түсініп айта алады. Немен қоректенетінін және олардың қайда тіршілік ете алатындарын біледі. Шығаратын дыбыстарын, жануарларға қамқорлықпен карауды. Нұсқауларды орындай алады.

Scanned with CamScanner

Тобы: Тақырып:	**«Балауса»** ересек тобы. **«Жәндіктер мен қосмекенділер әлемі»**
Қазақ тілі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекетінің қысқаша барысы	**«Менің Қазақстаным» Әнұран** **Күй күмбірі: «Ақсақ құлан»** Балаларды жәндіктердің атауларымен таныстыру. Сөздік қорларын молайту. (видеослайд, көрнекіліктер) Амандасу. Сәлеметсіздер ме, балалар! Қазақстан Республикасының Әнұраны! **Шаттық шеңбері:**(Балалар шеңбер бойына тұрып шаттық шеңберін орындайды) Армысың алтын күн! АрмысыңЖер Ана! Армысыңдостарым! Міне менің қолым! ***Жұмбақ шешу*** Өзі қорқақ, Аяғы талтақ Көзітостақ Ол не балалар? (Бақа) Жұмбақ щешімін табады Бақаны көрсету. – Балалар, сендер бақа туралы не білесіздер? – Оның көзі, аяғы қандай? – Бақа қандай дыбыс шығарады? Қане осы бақадан оның басы неге жалпақ екенін, көзі неге үлкен екенін және бұты неге талтақ екенін сұрайық Бақаны көріп таң қалады Бақа туралы білетіндерін айтады Көзі үлкен, артқы аяғы ұзын және алдыңғы аяғы қысқа Бақылдайды ***Лабиринт үстел үсті дидактикалық ойын* «Бақаға жол көрсет»** Ия, балалар бақа терісі бұдырлы, мүйізді болғандықтан құрлықта тіршілік етуге бейімделген. Бақа денесі кеуіп кетпес үшін, күндіз орманда ылғалды жерлерде: жапырақ, шөптердің астында, тышқандар мен көртышқанның індерінде, құлаған ағаш пен олардың тамырының астына жасырынып жатады, қорегін түнде аулайды. Жаңбырлы күндері күндіз де белсенді тіршілік етеді. Өрмекші, құмырсқа, жұлдызқұрт, ұлумен қоректенеді. Бақалар күз айында қысқы ұйқыға кетеді. Бақалар қыста ауаны өкпе арқылы емес, терісі арқылы қабылдайды. – Балалар, біз бақаны секіреді дедік. Неліктен олар секіреді? – Бақа бізге секіріп көрсетші – . Бізбен бірге әрі қарай, басқа да бауырымен жорғалаушылармен танысқың келе ме? – Онда бізбен бірге бол. **«Жалғасын тап» ойыны** Шарты: Аталған құстардың, жануарлардың қалай қозғалатындарын жалғастарып айту. Құс-… (ұшады)

Scanned with CamScanner

	Балық-… (жүзеді) Бақа-… (секіреді) Жылқы-… (жүгіреді) ***<u>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті:</u>***Қазақ тіліне тән ә,ө,қ, ү,ұ,ғ,ң,і,һ дыбыстарын, осы дыбыстардың тұратын сөздерді дұрыс айту. **[Ә]**-Әтеш **[Ө]**-Өрмекші **[Қ]**-Қолтырауын **[Ұ]**-Ұя **[Ү]**-Үкі **[Ғ]**-Ғарыш **[І]**-Ілгіш **[ң]**-аң **[һ]**-қаһарман ***Сергіту сәті: Музыкалық сергіту сәті «Бақа, бақа, балпақ»*** **Ұлттық ойын: «Ханталапай»** ***<u>2 Сөздік қор:</u>*** Шағын өлеңдер жаттату. ***Дидактикалық ойын***: **«Кім бірінші?»** Мақсаты: Жәндіктер мен қосмекенділер туралы білімдерін кеңейту. Түрлерін ажырату. Ойын шарты: Балалар музыка аяқталғанша алдарынада бірнеше бөлікке бөлінген қағаз қиындыларын құрастырады. Музыка аяқталған кезде ойынды аяқтайды. – Балалар ненің бейнесін құрастырдыңдар, – Бұл-кесіртке. Кесіртке жер шарының суық аймақтарынан басқа жерінің бәріне дерлік таралған. Кесірткелердің көптеген түрі жерде жүреді, ағашқа, бұтаға өрмелей алады, құмға батып кететін түрлері де бар .Денесі жалпақ, қысқа не ұзынша келеді аяғы кейбір түрінде өте жақсы жетілген. Қауіп төнгенде көбі құйрығын үзіп тастап қашады, бірақ көп кешікпей жаңадан құйрық пайда болып, бұрынғы қалпына келеді. Түрлі жәндікдермен, өрмекшілермен, құрттармен, құстардың жұмыртқасымен, түрлі өсімдіктің жұмсақ бөліктермен, жемісімен және тұқымымен қоректенеді. Бақа- лягушка, кесіртке-ящерица, инелік-стрекоза, бақа-лягушка, көбелек-бабочка,құмырсқа –муравей, өрмекші-паук, шегіртке-кузнечик, қоңыз –жук, ара –пчела. Күтілетін нәтиже: Қағаз қиындыларын құрастырады. Жәндіктер мен қосмекенділердің түрлерін ажыратады. ***Рефлексия:*** Балалардан бүгінгі оқу қызметінен алған әсерлерін, көңіл күйлерін, немен айналысқандарын, не үйренгендерін сұрау. Сұрақтар қоя отырып пысықтау. ***Күтілетін нәтиже:***Бақаны, кесірткені танып, ажырата білуі, олардың дене бөліктері туралы, табиғат үшін маңыздылығын. Кесірткені, бақаны таниды, ажыратады, олардың тіршіліктері туралы түсініп айта алады. Немен қоректенетінін және олардың қайда тіршілік ете алатындарын біледі. Шығаратын дыбыстарын, жануарларға қамқорлықпен карауды. Нұсқауларды орындай алады.

Scanned with CamScanner

«Күншуақ+» жеке балабақшасы
әдіскері: Галиаскарова А.С.

Қазақ тілі пәні бойынша балаларды тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
«Күншуақ+» жеке балабақшасы

Жоспардың құрылу кезеңі: 18.04.2025 ж
«Болашағы зор мамандықтар жоқ»

Тобы: Тақырып:	**«Тәй тәй»** ортаңғы тобы. **«Еңбек бәрін жеңбек»**
Қазақ тілі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекетінің қысқаша барысы	**«Менің Қазақстаным» Әнұран** **Күй күмбірі: «Көңіл ашар»** Балаларға еңбек түрлерінің айтылуын үйрету. (видеослайд, көрнекіліктер) Амандасу. Сәлеметсіздер ме, балалар! Қазақстан Республикасының Әнұраны! ***Шаттық шеңбері:*** Оқушылар мұғаліммен бірге шеңбер құрып тұрады, сәлемдеседі, тілек айтады. Өзіңді - өзің тану бұл – (өз ойларын айту) Өзіңді – өзің тану арқылы бойымызға жақсы қасиеттерді жинаймыз. Өзіңді – өзің тану өмірге бағыт береді. - Еңбек дегеніміз не? - Еңбек ету адамға қажет пе? - Еңбек адамға не үшін қажет деп ойлайсыңдар? Адамға өмір сүру үшін ең алдымен не қажет деп ойлайсыңдар? Адам өмір сүру үшін қажеттер: Ауа, су, тағам, нан, киім, жарық, жылу, білім, денсаулық, үй, көлік. Еңбек дегеніміз – адамның өмір сүруі үшін қажетті іс - әрекеті. **Еңбек етпеген ішіп жемейді** **(халық мақалы)** ***Тілдік дамытушы орта:*** Балалардың ересектермен және құрдастырмен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау. Қызыға еңбек ететін адамды Қандай адам дейміз? Еңбекті сүйетін жанды - Еңбекқор Еңбекқор болу бұл қандай қасиет? Еңбектің адам өміріндегі алатын орны зор. Еңбекпен өмірің жарқын. Еңбекшіл болу үлкен қасиет. **Дәйексөз** Еңбек – қуаныш, жалқаулық – айырылмас азап. (Абай) - Адам, ең бастысы, еңбектенуге, бір іске күш – қуатын, ақыл – ойын жұмсауға ерінбеуі керек. Өйткені жалқаулық, еріншектік адамның өзін және өмірін тоздырады. Ал ерінбей еңбек етсең мақсатыңа, арманыңа жетесің. Арманың орындалса, өзіңді бақытты санайсың. ***Сергіту сәті:*** «Менімен бірге қайтала» жаттығуы.

Scanned with CamScanner

	Мақсаты: ақпаратты жеткізіп және қабылдаудың жетістігіне әсер ететін факторларды дамыту. Нұсқау: Қатысушылар шеңбер құрып тұрады. Көңілді музыка қойылып, оқушылар билейді. Билеу келесі тәртіп бойынша жүргізіледі: біріншіден әрқайсылары қандай да бір қимылдар жасайды, ал жүргізуші қолымен шапалақ соққанда оң жақтағы көршінің қимылын орындайды. Егер де қатысушылар мұқият орындаса, әрқайсыларының қимылы шеңберден айналып өтіп «авторға» қайтып келеді. **Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»** ***<u>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті:</u>*** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты дамыту. ***Дидактикалық ойын***: «Мақалдың жалғасын тап» Жалқаудың... тәтті, Еңбектің... тәтті. Еңбек етсең... мереке Тояды қарның.. береке Еңбектің түбі... ерінбей Көптің түбі... тіленбей Тапсырма: (алма ағаштан алма жинау, еңбек ету.) Еңбек түрлерін ата. ***Рефлексия: «Білемін, Білдім, Білгім келеді» әдісі*** ***Күтілетін нәтиже:*** Еңбек түрлерімен танысады, Ересектермен және құрдастармен қарым-қатынас жасайды.Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты меңгереді. Нұсқауларды орындай алады.

Scanned with CamScanner

Тобы: Тақырып:	**«Балауса»** ересек тобы. **«Еңбек бәрін жеңбек»**
Қазақ тілі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекетінің қысқаша барысы	**«Менің Қазақстаным» Әнұран** **Күй күмбірі: «Көңіл ашар»** Балаларды еңбекке баулу кезіндегі іс-қимылдарын айта білуге үйрету. (видеослайд, көрнекіліктер) Амандасу. Сәлеметсіздер ме, балалар! Қазақстан Республикасының Әнұраны! ***Мотивациялық-қозғаушылық: (партада дөңгеленіп тұрады)*** Жақсы болу - өзіңнен, Жаман- болу өзіңнен. Өзіңді өзің ая да, Өзіңнен үйрен, өзіңнен. Жақсылық көрсең біреуден, Мен қайдамын?- деп ойла. Жамандық көрсең біреуден, Мен қайдамын? –деп ойла. Өзіңді өзің қолыңа ал, Өзіңсін ақыл айнасы. Тиеді саған мәні бар, «Өзіңді тану» пайдасы ***Сөздік қор:*** Төрт түлікті бағатын адамдардың кәсіпшілік атауларын таныстыру: «қойшы», «жылқышы», «түйеші», «сиыршы» аталған атаулардың олардың еңбегімен байланыстылығын түсіндіру. Алдыментақтағақарап, видео тамашалаймыз. Ия, балаларбүгінгібіздіңтәрбиесағатымызеңбектақырыбындаболмақ. Осы видеоданкөргеніміздей, адамөміріндеөзінеыңғайлы, өзіқызығатын, қолынанкелетініcтіcтесе, еңбегініңөзіне де, өзгеге де пайдасы мол, жемістіболып, еліне, халқынапайдасыберекеліболады. «Еңбек» сөзінетоқталайық. Еңбекадамдытәрбиелейді, қуанышсыйлайды, жігерлендіреді, шынықтырады, пайдалыөмірсүругеүйретеді. Адамныңадамболуындаеңбекшешуші роль атқарған. Адамзатеңбекті, еңбектіңқұралдарынжетілдіреотырып, өзі де жетіліпкемелденеберген. Сондықтанқоғамның даму тарихынеңбек пен еңбекқұралдарыныңөзгеру, жетілутарихыдеуге де болады. Тіршілікжағдайыныңқиындауыеңбектікүрделендірді. Еңбектіңарқасындатабиғатзаттарынеңбекқұралыетіп, оттысөндірмейпайдаланды, топтасыпаңаулады, бір-бірінекөмектесті.Ф. Энгельс айтқандай «Адамдыадаметкен- еңбек» ***Сергіту сәті:*** Шаршағанда ырғалып, Гүлге ұқсап дем алам. Қанатымды бір қағып, Гүлдей болып жайқалам. **Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»** ***Байланыстырып сөйлеу:*** Қарым -қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес бұйрықты сөйлемдермен жауап беруге баулу. **Бұйрықты сөйлем** - қимыл-әрекетке итермелеу мақсатында айтылған сөйлем.Бұйрықты сөйлем көбінесе ауызекі тілге тән. Бұйрық мағынасы әр түрлі реңкте білдіріледі: егер бұйыру қатал талап мағынасында жұмсалса, дауыс көтеріңкі айтылады, ал өтініш, тілек

Scanned with CamScanner

	мағынасында айтылса, бәсең айтылады. ***Дидактикалық ойын***Қуыршақтарға арнап дастархан әзірлейік» Мақсаты: балаларды дастарханды дұрыс, мәдениетті әзірлеуді үйрету. Үстел жаюға арналған заттардың атын атату. Этика (әдеп) ережелерімен таныстыру: қонақтарды қарсы алу, сыйлықтарды қабылдау, үстелге шақыру, дастарханда өзін-өзі ұстауы. Балалардың адамгершілік тәрбиелерін калыптастыру. Достық қарым-қатынастарын жетілдіру. Ойынның барысы: Тәрбиеші топқа әдемі киінген қуыршақпен кіреді. Балалар қуыршаққа қарап, оның киімдерін жеке-жеке атайды. Тәрбиеші балаларға қуыршақтың мерекелік дастарханын әзірлеуге көмектесуін ұсынады. (Қуыршақтың жиһаздары мен ыдыстары қолданылады.) Тәрбиеші балалармен бірге қызметтердің кезеңдерін орындайды (қол жуу, дастарханды үстелге жаю, үстелдің ортасына гүлі бар ваза қою, нан салатын ыдысты және сүлгі салатын ыдысты қою, шыны мен тарелкаларды дайындау, олардың қасына қасық, шанышқы, пышақты орналастыру). Содан кейін қонақтарды қарсы алу кезеңі орындалады. Балалар қуыршақтарды орындарына отырғызады. Ересек мектеп жасына дейінгі балалар дастархан әзірлеуді толық меңгеруі үшін кезекшілік кезіндегі суреттерді көрсетуге болады. Балалар суреттерді рет ретімен қоюы керек. Дастархан әзірлегенде ыдыстарды қоюдың реттілігін білуі керек. ***Рефлексия: «Көңіл күй» әдісі*** ***Күтілетін нәтиже:*** Еңбекке баулу кезіндегі іс-қимылдарын айтабіледі. Төрт түлікті бағатын адамдардың кәсіпшілік атауларын таныстыру: «қойшы», «жылқышы», «түйеші», «сиыршы» аталған атаулардың олардың еңбегімен байланыстылығын түсінеді. Қарым - қатынас барысында балалар қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес бұйрықты сөйлемдермен жауап береді. Нұсқауларды орындай алады.

Scanned with CamScanner

«Күншуақ+» жеке балабақшасы
әдіскері: Галияскарова А.С.

Қазақ тілі пәні бойынша балаларды тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
«Күншуақ+» жеке балабақшасы

Жоспардың құрылу кезеңі: 25.04.2025 ж
«Білікті білім жинап кәсіп етер, білімнің дәмін татып өсіп өнер.»

Тобы: Тақырып:	**«Тәй тәй»** ортаңғы тобы. «Отан қорғаушылар (ҚР әскері, Ұлы Отан соғысының ардагерлері)»
Қазақ тілі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекетінің қысқаша барысы	**«Менің Қазақстаным» Әнұран** **Күй күмбірі: «Аққу күйі»** Үйдегі және көшедегі қауіпсіздік ережелерімен таныстырып, жаңа сөздерді жаттату. Сөздік қорларын молайту. (видеослайд, көрнекіліктер) Амандасу. Сәлеметсіздер ме, балалар! Қазақстан Республикасының Әнұраны! **Шаттық шеңбері:** (Балалар шеңбер бойына тұрып шаттық шеңберін орындайды) Армысың алтын күн! АрмысыңЖер Ана! Армысыңдостарым! Міне менің қолым! ***Жұмбақ шешу*** Өзі қорқақ, Аяғы талтақ Көзітостақ Ол не балалар? (Бақа) Жұмбақ щешімін табады Бақаны көрсету. – Балалар, сендер бақа туралы не білесіздер? – Оның көзі, аяғы қандай? – Бақа қандай дыбыс шығарады? Қане осы бақадан оның басы неге жалпақ екенін, көзі неге үлкен екенін және бұты неге талтақ екенін сұрайық Бақаны көріп таң қалады Бақа туралы білетіндерін айтады Көзі үлкен, артқы аяғы ұзын және алдыңғы аяғы қысқа Бақылдайды ***Лабиринт үстел үсті дидактикалық ойын*** **«Бақаға жол көрсет»** Ия, балалар бақа терісі бұдырлы, мүйізді болғандықтан құрлықта тіршілік етуге бейімделген. Бақа денесі кеуіп кетпес үшін, күндіз орманда ылғалды жерлерде: жапырақ, шөптердің астында, тышқандар мен көртышқанның індерінде, құлаған ағаш пен олардың тамырының астына жасырынып жатады, қорегін түнде аулайды. Жаңбырлы күндері күндіз де белсенді тіршілік етеді. Өрмекші, құмырсқа, жұлдызқұрт, ұлумен коректенеді. Бақалар күз айында қысқы ұйқыға кетеді. Бақалар қыста ауаны өкпе арқылы емес, терісі арқылы қабылдайды. – Балалар, біз бақаны секіреді дедік. Неліктен олар секіреді?

Scanned with CamScanner

– Бақа бізге секіріп көрсетші

– . Бізбен бірге әрі қарай, басқа да бауырымен жорғалаушылармен танысқың келе ме?

– Онда бізбен бірге бол.

«Жалғасын тап» ойыны

Шарты: Аталған құстардың, жануарлардың қалай қозғалатындарын жалғастарып айту.

Құс-... (ұшады)

Балық-... (жүзеді)

Бақа-... (секіреді)

Жылқы-... (жүгіреді)

<u>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті:</u>Қазақ тіліне тән ә,ө,қ, ү,ұ,ғ,ң,і,һ дыбыстарын, осы дыбыстардың тұратын сөздерді дұрыс айту.

[Ә]-Әтеш

[Ө]-Өрмекші

[Қ]-Қолтырауын

[Ұ]-Ұя

[Ү]-Үкі

[Ғ]-Ғарыш

[І]-Ілгіш

[ң]-аң

[һ]-қаһарман

Сергіту сәті: Музыкалық сергіту сәті «Бақа, бақа, балпақ»

Ұлттық ойын: «Қыз қуу»

<u>2 Сөздік қор:</u> Шағын өлеңдер жаттату.

***Дидактикалық ойын*: «Кім бірінші?»**

Мақсаты: Жәндіктер мен қосмекенділер туралы білімдерін кеңейту. Түрлерін ажырату.

Ойын шарты: Балалар музыка аяқталғанша алдарынада бірнеше бөлікке бөлінген қағаз қиындыларын құрастырады. Музыка аяқталған кезде ойынды аяқтайды.

– Балалар ненің бейнесін құрастырдыңдар,

– Бұл-кесіртке.

Кесіртке жер шарының суық аймақтарынан басқа жерінің бәріне дерлік таралған. Кесірткелердің көптеген түрі жерде жүреді, ағашқа, бұтаға өрмелей алады, құмға батып кететін түрлері де бар .Денесі жалпақ, қысқа не ұзынша келеді аяғы кейбір түрінде өте жақсы жетілген.

Қауіп төнгенде көбі құйрығын үзіп тастап қашады, бірақ көп кешікпей жаңадан құйрық пайда болып, бұрынғы қалпына келеді. Түрлі жәндікдермен, өрмекшілермен, құрттармен, құстардың жұмыртқасымен, түрлі өсімдіктің жұмсақ бөліктермен, жемісімен және тұқымымен қоректенеді.

Бақа- лягушка, кесіртке-ящерица, инелік-стрекоза, бақа-лягушка, көбелек-бабочка,құмырсқа –муравей, өрмекші-паук, шегіртке-кузнечик, қоңыз –жук, ара –пчела.

Күтілетін нәтиже: Қағаз қиындыларын құрастырады. Жәндіктер мен қосмекенділердің түрлерін ажыратады.

Рефлексия:Балалардан бүгінгі оқу қызметінен алған әсерлерін, көңіл күйлерін, немен айналысқандарын, не үйренгендерін сұрау. Сұрақтар қоя отырып пысықтау.

Күтілетін нәтиже:Бақаны, кесірткені танып, ажырата білуі, олардың дене бөліктері туралы, табиғат үшін маңыздылығын. Кесірткені, бақаны таниды, ажыратады, олардың тіршіліктері туралы түсініп айта алады. Немен қоректенетінін және олардың қайда тіршілік ете алатындарын біледі. Шығаратын дыбыстарын, жануарларға қамқорлықпен қарауды.

Нұсқауларды орындай алады.

Scanned with CamScanner

Тобы: Тақырып:	**«Балауса»** ересек тобы. «Отан қорғаушылар (ҚР әскері, Ұлы Отан соғысының ардагерлері)»
Қазақ тілі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекетінің қысқаша барысы	**«Менің Қазақстаным» Әнұран** **Күй күмбірі: «Аққу күйі»** Үйдегі және көшедегі қауіпсіздік ережелерімен таныстырып, жаңа сөздерді жаттату. Сөздік қорларын молайту. (видеослайд, көрнекіліктер) Амандасу. Сәлеметсіздер ме, балалар! Қазақстан Республикасының Әнұраны! **Шаттық шеңбері:** (Балалар шеңбер бойына тұрып шаттық шеңберін орындайды) Армысың алтын күн! АрмысынЖер Ана! Армысындостарым! Міне менің қолым! ***Жұмбақ шешу*** Өзі қорқақ, Аяғы талтақ Көзітостақ Ол не балалар? (Бақа) Жұмбақ щешімін табады Бақаны көрсету. – Балалар, сендер бақа туралы не білесіздер? – Оның көзі, аяғы қандай? – Бақа қандай дыбыс шығарады? Қане осы бақадан оның басы неге жалпақ екенін, көзі неге үлкен екенін және бұты неге талтақ екенін сұрайық Бақаны көріп таң қалады Бақа туралы білетіндерін айтады Көзі үлкен, артқы аяғы ұзын және алдыңғы аяғы қысқа Бақылдайды ***Лабиринт үстел үсті дидактикалық ойын* «Бақаға жол көрсет»** Ия, балалар бақа терісі бұдырлы, мүйізді болғандықтан құрлықта тіршілік етуге бейімделген. Бақа денесі кеуіп кетпес үшін, күндіз орманда ылғалды жерлерде: жапырақ, шөптердің астында, тышқандар мен көртышқанның індерінде, құлаған ағаш пен олардың тамырының астына жасырынып жатады, қорегін түнде аулайды. Жаңбырлы күндері күндіз де белсенді тіршілік етеді. Өрмекші, құмырсқа, жұлдызқұрт, ұлумен қоректенеді. Бақалар күз айында қысқы ұйқыға кетеді. Бақалар қыста ауаны өкпе арқылы емес, терісі арқылы қабылдайды. – Балалар, біз бақаны секіреді дедік. Неліктен олар секіреді? – Бақа бізге секіріп көрсетші – . Бізбен бірге әрі қарай, басқа да бауырымен жорғалаушылармен танысқың келе ме? – Онда бізбен бірге бол. **«Жалғасын тап» ойыны** Шарты: Аталған құстардың, жануарлардың қалай қозғалатындарын жалғастарып айту.

Scanned with CamScanner

Құс-… (ұшады)
Балық-… (жүзеді)
Бақа-… (секіреді)
Жылқы-… (жүгіреді)

<u>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті:</u>Қазақ тіліне тән ә,ө,қ, ү,ұ,ғ,ң,і,һ дыбыстарын, осы дыбыстардың тұратын сөздерді дұрыс айту.

[Ә]-Әтеш
[Ө]-Өрмекші
[Қ]-Қолтырауын
[Ұ]-Ұя
[Ү]-Үкі
[Ғ]-Ғарыш
[І]-Ілгіш
[ң]-аң
[һ]-қаһарман

Сергіту сәті: Музыкалық сергіту сәті «Бақа, бақа, балпақ»

Ұлттық ойын: «Қыз қуу»

<u>2 Сөздік қор:</u> Шағын өлеңдер жаттату.

Дидактикалық ойын: **«Кім бірінші?»**

Мақсаты: Жәндіктер мен қосмекенділер туралы білімдерін кеңейту. Түрлерін ажырату.

Ойын шарты: Балалар музыка аяқталғанша алдарынада бірнеше бөлікке бөлінген қағаз қиындыларын құрастырады. Музыка аяқталған кезде ойынды аяқтайды.

– Балалар ненің бейнесін құрастырдыңдар,
– Бұл-кесіртке.

Кесіртке жер шарының суық аймақтарынан басқа жерінің бәріне дерлік таралған. Кесірткелердің көптеген түрі жерде жүреді, ағашқа, бұтаға өрмелей алады, құмға батып кететін түрлері де бар .Денесі жалпақ, қысқа не ұзынша келеді аяғы кейбір түрінде өте жақсы жетілген.

Қауіп төнгенде көбі құйрығын үзіп тастап қашады, бірақ көп кешікпей жаңадан құйрық пайда болып, бұрынғы қалпына келеді. Түрлі жәндікдермен, өрмекшілермен, құрттармен, құстардың жұмыртқасымен, түрлі өсімдіктің жұмсақ бөліктермен, жемісімен және тұқымымен қоректенеді.

Бақа- лягушка, кесіртке-ящерица, инелік-стрекоза, бақа-лягушка, көбелек-бабочка,құмырсқа –муравей, өрмекші-паук, шегіртке-кузнечик, қоңыз –жук, ара –пчела.

Күтілетін нәтиже: Қағаз қиындыларын құрастырады. Жәндіктер мен қосмекенділердің түрлерін ажыратады.

Рефлексия: Балалардан бүгінгі оқу қызметінен алған әсерлерін, көңіл күйлерін, немен айналысқандарын, не үйренгендерін сұрау. Сұрақтар қоя отырып пысықтау.

Күтілетін нәтиже:Бақаны, кесірткені танып, ажырата білуі, олардың дене бөліктері туралы, табиғат үшін маңыздылығын. Кесірткені, бақаны таниды, ажыратады, олардың тіршіліктері туралы түсініп айта алады. Немен коректенетінін және олардың қайда тіршілік ете алатындарын біледі. Шығаратын дыбыстарын, жануарларға қамқорлықпен карауды.

Нұсқауларды орындай алады.

Scanned with CamScanner